

Beschrijving programma Jeugdinterventieteam MH

Het Jeugdinterventieteam van gaat uit van proactief, outreachend en preventief werken. De professionals staan letterlijk en figuurlijk naast de jongeren. Hieronder staan doelgroep, hoofddoelstelling en subdoelen.

Doelgroep Jongeren tussen 12 en 27 jaar in Midden Holland die:

- Hinderlijk zijn
- Overlast veroorzaken
- Crimineel gedrag vertonen
- Zich in een zorgwekkende situatie bevinden

Hoofddoelstelling

Een methodiek ontwikkelen waarmee onder jongeren van 12 tot 27 jaar in Midden Holland het recidivecijfer daalt, de overlast vermindert en nieuwe slachtoffers worden voorkomen.

Subdoelen

- Effectieve begeleiding stimuleren bij betrokken instanties
- Jongeren helpen bij hun persoonlijke ontwikkeling
- Betrokken instanties stimuleren en ondersteunen bij het betrekken van ouders bij de begeleiding van hun kinderen
- Preventie: vroegtijdige interventie bij jongere broertjes en zusjes om het risico tot criminaliteit te verkleinen
- Problemen oplossen van het hele gezin op alle leefgebieden
- Capaciteiten vergroten van het gezin en hen helpen en motiveren bij het ontwikkelen van hun sociaal en cultureel kapitaal

Point Of Change gelooft in het belang van een intensieve begeleiding, met veel nadruk op een stabiele gezinssituatie. Professionals van jeugdzorg en jeugdreclassering kunnen normaal gesproken maximaal twee uur per week een jongere individueel begeleiden. De professionals van Point Of Change besteden tussen de acht en zestien uur per week aan een jongere, afhankelijk van de behoeften. Bovendien duurt het traject voor een jongere meestal ongeveer een jaar. Het traject bestaat uit aanmelding, vier fases van begeleiding, en afronding. Bij het traject is continu veel overleg met betrokken instanties en met de zorgregisseurs. Gedurende het hele traject is het motto 'met je poten in de modder' cruciaal. Begeleiders gaan mee naar gesprekken op school, op werk en bij andere instanties, leggen regelmatig huisbezoeken af en bellen bijvoorbeeld de jongere uit bed, indien nodig. Die strikte begeleiding geeft jongeren vertrouwen, motivatie en meer vaardigheden, zodat ze niet terugvallen in oude fouten. Het traject ziet er globaal zo uit:

Aanmelding Jongeren kunnen op ieder moment aangemeld worden. Ze kunnen ook zichzelf melden. Signalen neemt het team binnen 48 uur in behandeling. Er volgt een uitgebreid onderzoek en er is

overleg met betrokken instanties, om benodigde informatie te verzamelen. Het samenstellen van een dossier kost ongeveer acht uur en is binnen een week klaar.

Fase 1: Intake (1 week) Professionals gaan naar de plek waar de jongere verblijft: thuis of in een inrichting. Meestal is dat bezoek onaangekondigd, om een zo realistisch mogelijk beeld van de problematiek te krijgen. Er wordt een ondersteuningsplan met de jongere opgesteld.

Na de intake wordt de jongere op kantoor uitgenodigd voor een één-op-één gesprek. Daarbij komt aan bod wie hij is, wat hij wil en wat hij kan. De jongere moet een motivatiebrief schrijven, om toe te lichten waarom hij geholpen wil worden, en de jongere moet zijn doelen beschrijven. Wat wil hij bereikt hebben over een maand, over drie maanden, over een jaar.

Fase 2: Acute problematiek (12 weken) De hulpvragen zijn te verdelen in twee groepen: urgente en standaard hulpvragen. In deze fase staan de urgente vragen centraal. Die vragen om een directe oplossing. Het gaat om primaire behoeften van jongeren en gezinnen. Hierbij gebruikt het team de Piramide van Maslow. Gezorgd wordt voor een dagbesteding. De eerste zes weken krijgt een jongere per week zestien uur begeleiding, de tweede zes weken acht uur.

Fase 3: Stabilisering (26 weken) In deze fase ligt de nadruk op de persoonlijke ontwikkeling van de jongere en het vergroten van de vaardigheden en capaciteiten van het gezin. De jongere moet begeleid worden bij elke stap die hij neemt, zodat hij een succesvolle toekomst tegemoet kan gaan, en leert te functioneren in de hedendaagse samenleving. De jongere volgt diverse trainingen om sociale vaardigheden te leren en zijn kansen op de arbeidsmarkt te vergroten. Ouders leren door gesprekken en het aanreiken van handvatten hun kinderen beter op te voeden, zodat deze niet afglijden naar criminaliteit. Ook nu is communicatie met andere instanties cruciaal. Voor de eerste dertien weken is acht uur begeleiding per week, voor de laatste dertien weken zes uur begeleiding per week.

Fase 4: Intensieve nazorg (13 weken) Nazorg is cruciaal. Het team beoordeelt of het dossier volledig afgesloten kan worden, of overgedragen moet worden aan een andere instantie. Als het dossier overgedragen wordt biedt het Jeugdinterventieteam nog drie maanden lang twee uur per week begeleiding. Er is elke maand een huisbezoek, en er is elke week contact met de jongere, het gezin en andere betrokken instanties als school, werk, jeugdreclassering, buurtagenten, jongerenwerkers enzovoort.

Afronding

Als blijkt dat het gezin goed kan functioneren zonder begeleiding van het Jeugdinterventieteam, kan het traject afgerond worden. Uitgangspunt is dat het gezin altijd terug kan komen als er een terugval is. Bij de methodiek gebruikt het Jeugdinterventieteam bovendien een aantal belangrijke peilers. Het ABC-model is gebaseerd op de behoeftehiërarchie van de Piramide van Maslow. Om de communicatie tussen de jongere, de overheid en andere instanties te verbeteren gebruikt het team het Spaakmodel. Bij de begeleiding gaan de professionals continu uit van een totaalaanpak.

De begeleiding is daarnaast gericht op risicofactoren. Het gaat om externe risicofactoren, die liggen in de thuissituatie en in de omgeving van de jongeren. Het gaat ook om interne risicofactoren, die in de persoonlijke situatie van de jongeren zelf liggen. Deze factoren worden in het rapport beschreven.

Belangrijke uitgangspunten van het Jeugdinterventieteam zijn verder:

- Unieke combinatie van functies: coördinatie, direct hulp bieden en procesbewaking
- Huisbezoeken, oftewel 'outreaching werken'
- Intensieve begeleiding
- Standaardpakket: diverse trainingen en cursussen worden aangeboden
- Ouderbetrokkenheid
- De motivatie van jongeren
- Groepsaanpak
- TIPS: techniek, inzicht, prestatie, snelheid
- Betrokken professionals
- Cultuursensitiviteit (streetwise)

Conclusies en aanbevelingen

Point Of Change merkt dat de begeleiding van overlastgevende en delinquente jongeren niet intensief en adequaat genoeg is, ondanks de goede wil en de te prijzen inzet van zorgprofessionals. Er is bovendien weinig tot geen ruimte voor intensieve nazorg, terwijl nazorg juist hard nodig is voor deze doelgroep. Het Jeugdinterventieteam beoogt met de aangeboden methodiek zorgprofessionals te ondersteunen bij het begeleiden van overlastgevende en delinquente jongeren. De methodiek is gebaseerd op acht tot zestien uur begeleiding per week voor een jongere, en dat een jaar lang. Voor veel zorgprofessionals is dat momenteel niet haalbaar. Toch denkt Point Of Change dat zorgprofessionals door de aangeboden methodiek waar mogelijk toe te passen hun werk nog beter te doen. Ook wil Point Of Change graag met organisaties overleggen, om samen te bekijken hoe de begeleiding voor overlastgevende en delinquente jongeren nog beter kan. Bovendien maakt Point Of Change zich sterk voor een proactieve houding, en voor een verandering van beleid waardoor zorgprofessionals jongeren intensiever kunnen begeleiden. Point Of Change werkt daarvoor samen met Bureau Jeugdzorg en andere zorginstanties, en overlegt ook met diverse zorgprofessionals, het Openbaar Ministerie en de overheid.